

ЕФЕКТИВНА ПРАГМАТИКА: ОПТИМІЗАЦІЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТІ СОЦІАЛЬНИХ ВИДАТКІВ

Шкріба Петро Петрович

*студент кафедри фінансів імені С.І. Юрія
Західноукраїнського національного університету*

Бюджетна система України – це сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права.

Бюджетне забезпечення видатків соціального призначення є одним з найважливіших завдань для будь-якої країни. Соціальні витрати включають в себе видатки на пенсії, допомогу малозабезпеченим сім'ям, охорону здоров'я, освіту та інші програми, спрямовані на підтримку громадян. Ефективне бюджетування соціальних витрат вимагає ретельного аналізу та прагматичного підходу з боку уряду.

Перш за все, важливо визначити пріоритети в сфері соціального захисту. Це допоможе уряду спрямувати кошти на найбільш важливі програми та послуги. Наприклад, надання допомоги малозабезпеченим сім'ям та дітям з інвалідністю може бути визнаною пріоритетною галуззю, оскільки ці групи населення потребують особливої уваги та підтримки [1, с. 18].

Пріоритетними напрямками бюджетного забезпечення видатків соціального призначення є:

1) Пенсійне забезпечення: підвищення рівня пенсійного забезпечення, забезпечення справедливості пенсійної системи, підвищення рівня захисту пенсіонерів.

2) Соціальна допомога: забезпечення адресності соціальної допомоги, підвищення рівня її адресності, надання соціальної допомоги найбільш вразливим категоріям громадян.

3) Охорона здоров'я: підвищення якості медичних послуг, забезпечення доступності медичних послуг для населення, забезпечення кадрового забезпечення закладів охорони здоров'я.

4) Освіта: забезпечення якості освітніх послуг, забезпечення доступності освітніх послуг для населення, підвищення рівня конкурентоспроможності освіти в Україні.

5) Культура: забезпечення розвитку культури, підтримка творчої діяльності, підвищення доступності культурних послуг для населення.

6) Спорт: забезпечення розвитку спорту, підтримка спортивної діяльності, підвищення доступності спортивних послуг для населення.

7) Соціальні послуги: забезпечення доступності соціальних послуг для населення, підвищення якості соціальних послуг [3, с. 7].

Для підвищення ефективності бюджетного забезпечення видатків соціального призначення необхідно:

- забезпечити ефективне використання бюджетних коштів на соціальні програми і проекти. Для цього необхідно проводити ретельний аналіз соціальних потреб населення, розробляти ефективні механізми реалізації соціальних програм і проектів, здійснювати контроль за виконанням соціальних програм і проектів;

- впровадити систему моніторингу і оцінки ефективності соціальних програм і проектів. Це дозволить регулярно отримувати інформацію про результати реалізації соціальних програм і проектів і вносити необхідні корективи;

- розширити використання сучасних технологій у сфері соціального забезпечення. Це дозволить підвищити ефективність надання соціальних послуг і зробити їх доступнішими для громадян;

- співпрацювати з громадськими організаціями та неурядовими установами. Це дозволить залучити до реалізації соціальних програм і проектів додаткові ресурси і забезпечити їх більшу ефективність [4, с. 578].

Прагматичний підхід до бюджетування соціальних витрат також передбачає пошук нових джерел фінансування. Наприклад, розробка програм приватно-державного партнерства може допомогти залучити приватний сектор до фінансування соціальних програм. Такий підхід дозволить розширити обсяги фінансування та покращити якість послуг, що надаються населенню.

Бюджетне забезпечення видатків соціального призначення вимагає комплексного аналізу та прагматичного підходу. Важливо визначити пріоритети, ефективно використовувати кошти та шукати нові джерела фінансування. Тільки за таких умов можна забезпечити ефективне функціонування соціальних програм та підтримку потреб населення.

Прагматика бюджетного забезпечення видатків соціального призначення полягає в тому, щоб забезпечити ефективне і раціональне використання бюджетних коштів на фінансування соціальних програм і проектів. Це означає, що бюджетні кошти повинні спрямовуватися на реалізацію таких програм і проектів, які мають найбільший соціальний ефект, а також на забезпечення їх ефективності та результативності.

Для досягнення цієї мети необхідно дотримуватися таких принципів:

- доцільність і необхідність соціальних програм і проектів. Бюджетні кошти повинні спрямовуватися на реалізацію лише таких програм і проектів, які є доцільними і необхідними для забезпечення соціального захисту, добробуту і рівності громадян;

- ефективність соціальних програм і проектів. Бюджетні кошти повинні використовуватися максимально ефективно, щоб забезпечити

максимальний соціальний ефект від реалізації соціальних програм і проектів;

– раціональне використання бюджетних коштів. Бюджетні кошти повинні використовуватися раціонально, щоб забезпечити їх максимальну віддачу.

Для забезпечення дотримання цих принципів необхідно:

– проведення ретельного аналізу соціальних потреб населення. Перед тим, як виділяти кошти на реалізацію соціальних програм і проектів, необхідно провести ретельний аналіз соціальних потреб населення, щоб визначити, які програми і проекти є найбільш пріоритетними [2, с. 7];

– розробка ефективних механізмів реалізації соціальних програм і проектів. Для забезпечення ефективності соціальних програм і проектів необхідно розробити ефективні механізми їх реалізації, які забезпечать максимальний соціальний ефект від їх використання;

– контроль за виконанням соціальних програм і проектів. Необхідно здійснювати контроль за виконанням соціальних програм і проектів, щоб забезпечити їх ефективність і результативність [1, с. 18].

Прагматичний підхід до бюджетного забезпечення видатків соціального призначення дозволяє забезпечити ефективне і раціональне використання бюджетних коштів на фінансування соціальних програм і проектів, що сприяє реалізації соціальної функції держави.

Список використаних джерел:

1. Дем'янчук О., Борконюк О. Фінансове забезпечення соціальної сфери України. *Modern engineering and innovative technologies*. 2020. № 25-04. С. 18–24. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-04-006> (дата звернення: 12.12.2023).

2. Костюк І.В. Поняття стратегії економічного розвитку країни: соціальний вимір. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24.10. С. 212–218.

3. Лободіна З.М. Бюджетне фінансування соціального захисту в Україні. *Вісник ТНЕУ*, 2014. № 3. С. 7–19.

4. Петричко М., Басара М. Бюджетна політика України: теоретичний та практичний аспект. *Економіка і суспільство*. 2016. № 2. С. 578–582.